

องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

นิรันดร์ สุธีนิรันดร์, จิตติวิสุทธิ วิมุตติปัญญา, เพ็ญพร ทองคำสุก, สุภาพร ศรีหามิ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

E-mail: Jittawisut21@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 220 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติขั้นสูง แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 530.09; $p=0.00257$ ท้องศาอิสระเท่ากับ 434 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.036 ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ได้แก่ 1) สมรรถนะครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ 2) ระเบียบการจัดการ ประกอบด้วย การสรรหาบุคลากร การฝึกอบรม และการประเมินผลงาน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน การตัดสินใจ และความรับผิดชอบร่วมกัน 4) ระบบและกลไกองค์กร ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และนวัตกรรมองค์กร 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การจัดระบบข้อมูล การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และรูปแบบ Application และ 6) การวางแผนงานเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ การวิเคราะห์อนาคต และการวิเคราะห์ความเสี่ยง

คำสำคัญ: ครูเครือข่าย, การบริหารจัดการ, ความยั่งยืน

Confirmatory Factor Analysis of collaborative network teachers in School
Management for sustainable local development

Niran Sutiniran, Jittawisut Wimuttipanya

Faculty of Education of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

E-mail: Jittawisut21@gmail.com

ABSTRACT

The Purpose of this Research was to Confirmatory Factor Analysis of collaborative network teachers in School Management for sustainable local development. Data were Collected by Questionnaires from the Sample group in Teachers operating in a master's school 220 students in the Department of Educational Administration, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat

University, semester 2, academic year 2021 by Stratified Random Method. Analyze data with Advanced Statistical Programs. The Questionnaire had a Confidence Value of .92. The Results of the Confirm Factor Analysis Revealed that the Model was consistent with the Empirical Data. This is Determined by the Chi-square Value of 530.09; $p=0.00257$ at Degrees of Freedom 434 and the Goodness Fit of Index (GFI) of 0.91, the Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) of 0.94. The Comparative Fit Index (CFI) was 1.00 and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.036. The Factors of collaborative network teachers in School Management for sustainable local development were consist of 1) Teacher competency consists of knowledge and understanding, skills, processes, and attitudes 2) Management regulations consisted of personnel recruitment, training and performance evaluation 3) Participatory management consisted of performance, decision-making and shared responsibility 4) Organizational systems and mechanisms consisted of moral principles pastoral care result-oriented and organizational innovation. 5) Information technology consists of organizing information systems use of information and application formats and 6) Strategic planning consisting of vision, future analysis and risk analysis.

Keywords: Collaborative Network Teachers, Management, Sustainable

บทนำ

กลวิธีที่จะสร้างกระบวนการการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาคือหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนการเป็นผู้นำและการส่งเสริมให้ครูเป็นโค้ชและที่ปรึกษาซึ่งกันและกันเป็นทีม บุคลากรในสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่ต้องศึกษา แสวงหา คิดค้น บูรณาการ หากกรรมวิธี ที่จะเชื่อมโยง องค์ความรู้ทั้งท้องถิ่นและสากล ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามบริบทของท้องถิ่นและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน เพื่อเสริมสร้าง ทักษะกระบวนการทางการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ทั้งความรู้ และเจตคติที่ดี ในการเรียนรู้การพัฒนาสถานศึกษาเชื่อมโยงกับศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องสร้างคุณประโยชน์ให้กับท้องถิ่น ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ภูมิปัญญา วิถีชีวิต และศาสตร์ความรู้ สากลได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับสังคมส่วนรวม

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามนโยบายของภาครัฐของสถานศึกษานั้นต้องอาศัยแนวทางการบริหารจัดการวิธีใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้นำการศึกษาไทยต้องมีบทบาทเชิงรุก (วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, 2560) ในบริบทการทำงานที่ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ เปิดกว้างสู่ระบบปฏิบัติงานแนวใหม่ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และทัดเทียมนานาชาติประเทศ (พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2562) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโลกปัจจุบันที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความไม่เท่าเทียมกันของทรัพยากรมีความแตกต่างของปัญหา ในบริบทเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน หลักสูตรสถานศึกษากลายเป็นประเด็นซับซ้อนที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน (Pacheco, 2020) รวมถึงรูปแบบการประเมินผลผู้เรียนที่ไม่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว (Quilter-Pinner & Ambrose, 2020) ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงในช่วงสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) มีการระบาดวงกว้าง องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of international concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากโรคโควิด 19 สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น

อย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้ม ที่จะเกิดการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ดังนั้น การสร้างความตระหนัก รู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อมใน การรับมือการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันไม่ ให้ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา อัน เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการ ขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต (กระทรวงสาธารณสุข, 2563 : 23)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในพันธกิจสำคัญของการ บริหารจัดการบุคคลด้านการศึกษาในระดับแนวหน้าของความเป็นเลิศทั้งด้านวิชาการ นวัตกรรม และการบริหารจัดการด้วย ระบบและกลไกคุณภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ประกอบด้วย 1) การเตรียมการสอนของครูในระดับโรงเรียนและเครือข่ายหน่วยงานด้านการศึกษา ครูผู้สอนควรมีการ เตรียมการสอน โดยการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งจัดหาสื่อ การสอนให้มีความหลากหลายควรใช้สื่อหรือเทคโนโลยีเข้ามาส่วนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ควรมีการรวบรวมสื่อใน ห้องสมุดจัดเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทำให้เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ ดีในครอบครัวด้วย ซึ่งควรผ่านการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองมีบทบาทสามารถ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา รวมถึงมีบทบาทในการประเมินผลตามสภาพจริง 2) การจัดกิจกรรมการสอนและ การประเมินผล (ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น) ครูผู้สอนและบุคลากรเครือข่ายด้านการศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาศัย ความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน การใช้สื่อการสอนที่มีในท้องถิ่น ผ่านการมอบหมายภาระงานให้กับนักเรียนทำ กิจกรรมแบบ มีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง มีการศึกษาค้นคว้าร่วมกันโดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริง การถอดบทเรียน การสะท้อนคิด การประเมินผลให้ประเมินผลตามสภาพจริง ภาระงาน ชิ้นงาน มากกว่าการทำ แบบทดสอบ และ 3) ตัวอย่างนวัตกรรมการสอนวิทยาศาสตร์ หรือ เอกสาร หนังสือ ที่ครูทำด้วยตนเองในท้องถิ่น ได้แก่ 3.1) แบบฝึกการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และ 3.2) การส่งเสริมทักษะการสร้างแผนงานคุณภาพโดยใช้ ปราชญ์ภูมิปัญญาในการนำมาใช้บูรณาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสู่การพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์สภาพบริบท ปัญหาและความสำคัญ จำเป็น กระบวนการ และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อการบริหาร จัดการสถานศึกษา โดยกำหนดการจัดทำวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นในการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันการ พัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบกิจกรรมองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครู เครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาของสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 465 คน

กลุ่มตัวอย่าง ครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (เครจซี่ และมอร์แกน, 1970: 108) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Variable)

CNT แทน การพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษา

ตัวแปรแฝง (Genous Variable) ประกอบด้วย

TC แทน สมรรถนะครู

MR แทน ระเบียบการจัดการ

PM แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม

IS แทน ระบบและกลไกองค์กร

CI แทน เทคโนโลยีสารสนเทศ

SP แทน การวางแผนงานเชิงกลยุทธ์

ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) ประกอบด้วย

TC1 แทน ความรู้ความเข้าใจ

TC2 แทน ทักษะกระบวนการ

TC3 แทน เจตคติ

MR1 แทน การสรรหาบุคลากร

MR2 แทน การฝึกอบรม

MR3 แทน การประเมินผลงาน

PM1 แทน การปฏิบัติงาน

PM2 แทน การตัดสินใจ

PM3 แทน ความรับผิดชอบร่วมกัน

IS1 แทน หลักธรรมาภิบาล

IS2 แทน การมุ่งผลสัมฤทธิ์

IS3 แทน นวัตกรรมองค์กร

CT1 แทน การจัดระบบข้อมูล

CT2 แทน การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

CT3 แทน รูปแบบ Application

SP1 แทน วิสัยทัศน์

SP2 แทน การวิเคราะห์อนาคต

SP3 แทน การวิเคราะห์ความเสี่ยง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องจัดทำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน และดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การดำเนินการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งค่า IOC แต่ละข้อมีค่ามากกว่า 0.67 ขึ้นไป

2) ปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน

3) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและจัดทำแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ใช้มาตราวัดของ Likert อ้างอิงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคนอื่น ๆ (2544: 65) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมตรวจสอบคุณภาพการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งค่า IOC แต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนที่สร้างขึ้น ได้ดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ Pearson คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวกและสูงกว่า .20 บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2545: 167) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .24 - .52 ได้แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ตามเกณฑ์ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีของครอนบาร์ด ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

4) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับไปใช้กับครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละด้าน (Corrected Item-Total Correlation) ข้อคำถามแต่ละข้อของแบบสอบถาม

7) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นครูปฏิบัติการในโรงเรียนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาของสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 220 คน

8) วิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติวิจัยขั้นสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการตรวจสอบคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทางระบบ Google Form จำนวน 220 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งสิ้น 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 300 คน โปรแกรมลิสเรล เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom) ค่าสัมประสิทธิ์การพหุคูณ (Square Multiple Correlation) ค่าความน่าจะเป็นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ (P-value) ค่าดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index) ค่าดัชนีความกลมกลืนที่ปรับค่า (Adjusted Goodness of Fit Index) ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Residual) ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) ค่าอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) ค่าอิทธิพลรวม (Total Effect) วิเคราะห์การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index or IOC)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โปรแกรมการคำนวณสำเร็จรูปสถิติวิจัยขั้นสูง ประกอบด้วยสัญลักษณ์ทางสถิติ ได้แก่ GFI, AGFI, ARM, RMSEA, R², S.D., F, SS, MS, DF และ P-value

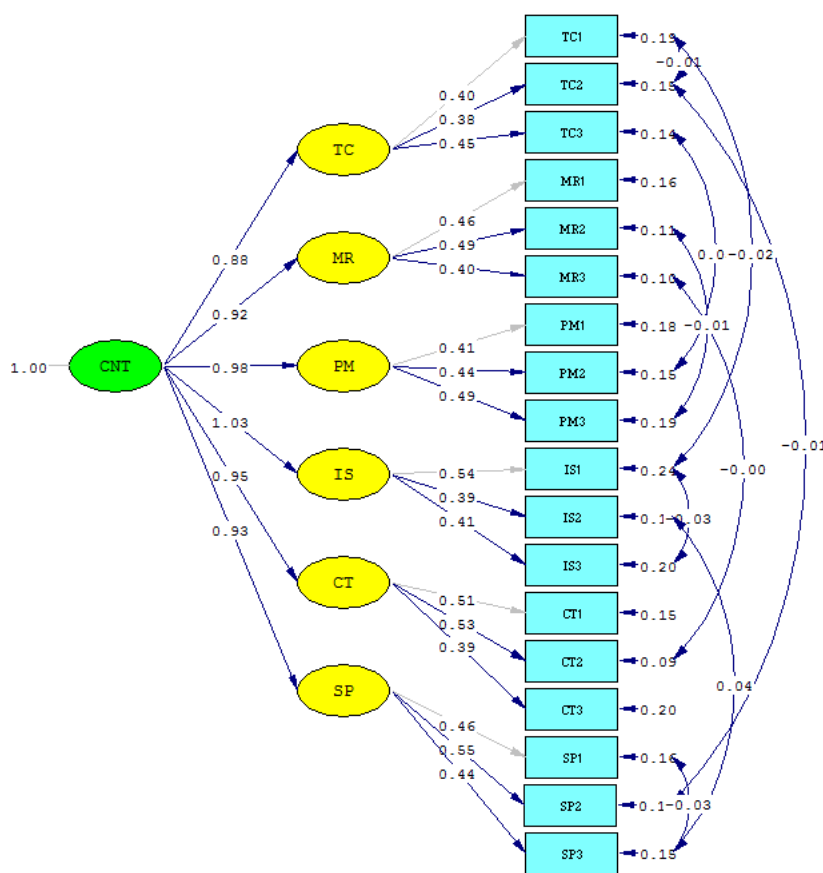
ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาศูนย์เครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาศูนย์เครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบ					
ตัวแปร	สัญลักษณ์	สปส	SE	t	R ²
1. ด้านสมรรถนะครู	TC	0.88*	0.477	17.63*	0.67
2. ด้านระเบียบการจัดการ	MR	0.92*	0.362	13.38*	0.43
3. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	PM	0.98*	0.135	22.22*	0.73
4. ด้านระบบและกลไกองค์กร	IS	1.03*	0.243	16.52*	0.53
5. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	CT	0.95*	0.231	18.94*	0.44
6. ด้านการวางแผนงานเชิงกลยุทธ์	SP	0.93*	0.196	14.28*	0.58

$$\chi^2 = 530.09 \quad df=434 \quad p = 0.00257 \quad GFI=0.91 \quad AGFI=0.94 \quad CFI=1.00 \quad RMSEA = 0.036$$

Chi-Square=530.09, df=434, P-value=0.00257, RMSEA=0.036

ภาพที่ 1 ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 530.09; $p=0.00257$ ที่องศาอิสระเท่ากับ 434 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.91 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.036 ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ได้แก่ 1) สมรรถนะครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ 2) ระเบียบการจัดการ ประกอบด้วย การสรรหาบุคลากร การฝึกอบรม และการประเมินผลงาน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน การตัดสินใจ และความรับผิดชอบร่วมกัน 4) ระบบและกลไกองค์กร ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และนวัตกรรมองค์กร 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การจัดระบบข้อมูล การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และรูปแบบ Application และ 6) การวางแผนงานเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ การวิเคราะห์อนาคต และการวิเคราะห์ความเสี่ยง

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ตัวแปรหลักคือ การพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และตัวแปรรอง ได้แก่ 1) สมรรถนะครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ 2) ระเบียบการจัดการ ประกอบด้วย การสรรหาบุคลากร การฝึกอบรม และการประเมินผลงาน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน การตัดสินใจ และความรับผิดชอบร่วมกัน 4) ระบบและกลไกองค์กร ประกอบด้วย หลักธรรมาภิบาล การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และนวัตกรรมองค์กร 5) เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การจัดระบบข้อมูล การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และรูปแบบ Application และ 6) การวางแผนงานเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ การวิเคราะห์อนาคต และการวิเคราะห์ความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับ วิสสุทธิ์ วิจิตรพิชารมณ (2560) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามนโยบายของภาครัฐของสถานศึกษานั้นต้องอาศัยแนวทางการบริหารจัดการวิธีใหม่ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้นำการศึกษาไทยต้องมีบทบาทเชิงรุก ในบริบทการทำงานที่ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ เปิดกว้างสู่ระบบปฏิบัติงานแนวใหม่ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และทัดเทียมนานาชาติ และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2562) กล่าวว่า ในโลกปัจจุบันที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความไม่เท่าเทียมกันของทรัพยากรมีความแตกต่างของปัญหา ในบริบทเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน หลักสูตรสถานศึกษากลายเป็นประเด็นซับซ้อนที่จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน ซึ่ง Pacheco (2020) และ Quilter-Pinner & Ambrose (2020) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินผลผู้เรียนที่ไม่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ตลอดถึงการบริหารความเสี่ยงในช่วงสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับ กระทรวงสาธารณสุข (2563) กล่าวว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) มีการระบาดวงกว้าง องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้โรคโควิด 19 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of international concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากโรคโควิด 19 สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสขยายวงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้ม ที่จะเกิดการแพร่ระบาดในสถานศึกษา ดังนั้น การสร้างความตระหนัก รู้เท่าทัน และเตรียมความพร้อมใน การรับมือการระบาดของโรคอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

เป็นการเขียนข้อเสนอแนะภายใต้ข้อค้นพบจากการวิจัย ประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) กระบวนการการพัฒนาครูเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาคือหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมายที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตลอดถึงการเป็นผู้นำและการส่งเสริมให้ครูเป็นโค้ชและที่ปรึกษาซึ่งกันและกันเป็นทีม

2) บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่ต้องศึกษา แสวงหา คิดค้น บูรณาการ ทักษะวิธี ที่จะเชื่อมโยงองค์ความรู้ทั้งท้องถิ่นและสากล ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามบริบทของท้องถิ่นและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน เพื่อเสริมสร้าง ทักษะกระบวนการทางการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ทั้งความรู้ และเจตคติที่ดี ในการเรียนรู้การพัฒนา

สถานศึกษาเชื่อมโยงกับศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องสร้างคุณประโยชน์ให้กับท้องถิ่น ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ภูมิปัญญา วิถีชีวิต และศาสตร์ความรู้สากลได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับสังคมส่วนรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ในเชิงแผนงานการสร้างกลยุทธ์แบบบูรณาการสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นผลผลิตของสถานศึกษา คือ ครู นักเรียน และชุมชนสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนานวัตกรรมองค์กร และการบริหารจัดการด้วยระบบและกลไกคุณภาพ

2) ในการจัดการเรียนการสอนของสาขาการบริหารการศึกษาทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ควรมีการประชุมวางแผนเชิงระบบงานวิจัยแห่งคุณภาพที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย 1) การเตรียมการสอนของครูในระดับโรงเรียน และเครือข่ายหน่วยงานด้านการศึกษา ครูผู้สอนควรมีการเตรียมการสอน โดยการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งจัดหาสื่อการสอนให้มีความหลากหลายควรใช้สื่อหรือเทคโนโลยีเข้ามาส่วนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19. นนทบุรี:

กระทรวงสาธารณสุข

บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2545). การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแนวคิดและวิธีการ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทวัฒนาพานิช จำกัด.

พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2562). การบริหารโรงเรียนของสหภาพยุโรป: Head of the School คือ School Director.

ในรวมบทความบริหารการศึกษากับพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษาในยุคดิจิทัล ชุดที่ 1 รวบรวม โดย จินณวัตร ปะโคทั้ง. น.123-132. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์ 1973.

วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์. (2560). บทบาทเชิงรุกของผู้นำการศึกษาไทย. ใน รวมบทความความเป็นผู้นำทางการศึกษา รวบรวม

โดย ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และนักรบ ภูมิแสน. น.112-120. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบุรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

Krejcie, Robert V., and Morgan, Daryle W. (1990). "Determining sample size for research activities. Education and Psychological Management 30(3): 108.

Pacheco, J.A. (2020). The "new normal" in education. Research Centre on Education (CIEd), Institute of Education, University of Minho, Braga Campus de Gualtar, Portugal.